

NERASTNÉ SUROVINY V NÁRODNOM HOSPODÁRSTVE MINERALS IN THE NATIONAL ECONOMY

Nerastné suroviny predstavujú základ výroby v hutníctve, elektrotechnickom, chemickom, stavebnom, keramickom a sklárskom priemysle, ako aj v ďalších priemyselných odvetviach. Ťažba nerastných surovín (vrátane ťažby ropy a zemného plynu) sa v r. 2002 podieľala na tvorbe hrubého domáceho produktu (HDP) hodnotou 6 774 mil. Sk v bežných cenách, čo predstavuje 0,62 % z HDP (ďalší pokles oproti 0,70 % z r. 2001). Podstatnú časť tvorí ťažba nerudných, stavebných a energetických surovín. Ťažba a spracovanie väčšiny nerudných a stavebných surovín (magnezit, vápenec, dolomit, sadrovec, stavebný kameň a i.) pokrýva v podstatnej miere ich domácu spotrebu.

Nerastné suroviny a výrobky na minerálnej báze predstavujú dôležitú položku zahraničného obchodu SR. Bilancia zahraničného obchodu v oblasti nerastných surovín je permanentne pasívna (obr. 1) v dôsledku veľkého objemu dovážaných minerálnych palív (ropa, zemný plyn, čierne uhlie) a rudných surovín (železné rudy, suroviny pre hutníctvo hliníka, železa a ferrozliatin). Prehľad obchodnej štatistiky najvýznamnejších skupín nerastných surovín a výrobkov na minerálnej báze je v tab. 1.

Prehľad produkcie kovov, vybraných chemických, rafinovaných a nekovových minerálnych výrobkov je uvedený v tab. 2.

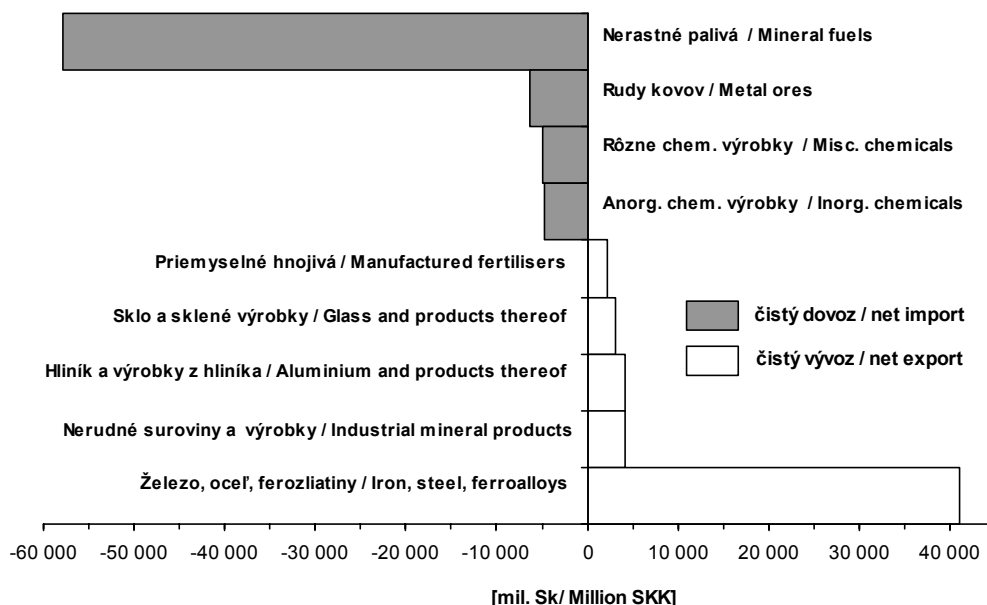
Zamestnanosť v banskom priemysle (tab. 3) má už niekoľko rokov trvale klesajúcu tendenciu, čo sa nezmenilo ani v roku 2003.

Minerals and mineral-based products are the basis of production for metallurgical, electricity, chemical, brick, ceramics, tile, glass and other industries in Slovakia. Mining and quarrying of minerals (including extraction of crude oil and natural gas) contributed 6,774 million SKK, or 0.62 %, to Gross Domestic Product (GDP) at factor costs in 2002 (continuing decrease from 0.70 % of GDP in 2001).

Minerals and mineral-based products represent an important item of foreign trade of the Slovak Republic. Because of a large import volume of mineral fuels (crude oil, natural gas, hard coal) and metals (iron ore, zinc, materials for aluminium, iron and ferroalloys metallurgy) foreign trade balance has been permanently passive (Fig.1). Domestic consumption of these minerals is covered mainly by import. Review on trade in minerals and mineral-based products of significant meaning is shown in Tab.1. Production of industrial minerals (magnesite, limestone, dolomite, gypsum, bentonite, barite) covers in substantial volume domestic consumption.

Review on production of metals, selected chemicals, petroleum products and non-metallic mineral products in the Slovak Republic is shown in Tab.2.

Employment in the mining industry of Slovakia, shown in Tab.3, has permanently decreasing tendency within the last decade, which continued in 2003.

Obr. 1 Bilancia obchodu s vybranými nerastnými surovinami a výrobkami na minerálnej báze v r. 2003. (Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky, 2004).

Fig. 1 Balance of trade in selected minerals and mineral-based products in 2003. (Source: Statistical Office of the Slovak Republic, 2004).

Minerálne komodity a výrobky Mineral commodities and products	1999	2000	2001	2002	2003
Nerastné palivá <i>Mineral fuels</i> ¹					
Import	60 668	103 420	108 234	100 284	99 499
Export	20 127	38 376	40 266	39 513	41 628
	- 40 541	- 65 044	- 67 968	- 60 771	-57 871
Rudy kovov <i>Metal ores</i> ²					
Import	4 917	6 112	6 126	6 448	6 667
Export	364	292	299	359	246
	- 4 553	- 5 820	- 5 827	-6 129	-6 421
Železo, oceľ, ferrozliatiny <i>Iron, steel, ferroalloys</i> ³					
Import	9 896	12 387	14 975	18 700	20 330
Export	34 481	46 916	48 372	49 884	61 367
	+ 24 585	+ 34 529	+ 33 397	+31 184	+41 037
Hliník a výrobky z hliníka <i>Aluminium and products</i> ⁴					
Import	5 597	8 269	9 570	10 482	10 517
Export	10 835	14 948	15 811	15 184	14 616
	+ 5 238	+ 6 679	+ 6 241	+4 702	+4 099
Meď a výrobky z medi <i>Copper and products</i> ⁵					
Import	1 605	2 139	3 033	2 800	2 771
Export	1 273	1 365	2 118	2 212	1 979
	- 332	- 774	- 915	-588	-792
Ostatné neželezné kovy a výrobky <i>Other non-ferrous metals and prod.</i> ⁶					
Import	1 258	1 702	1 840	1 730	1 674
Export	225	188	288	235	258
	- 1 033	- 1 514	- 1 552	-1 495	-1 416
Nerudné suroviny a výrobky <i>Non-metallic mineral products</i> ⁷					
Import	1 838	2 165	2 304	2 458	2 357
Export	5 974	6 027	6 954	6 772	6 532
	+ 4 136	+ 3 862	+ 4 650	+4 314	+4 175

Tab. 1 Prehľad zahraničného obchodu s vybranými nerastnými surovinami a výrobkami na minerálnej báze v mil. Sk. (Zdroj: Štatistický úrad SR, 2004).

Tab. 1 Review of foreign trade in selected minerals and mineral-based products in 1997 – 2001 [million SKK].

1 – položka 27 colného sadzobníka / item 27 of the Customs Tariff

2 – položka 26 colného sadzobníka / item 26 of the Customs Tariff

3 – položka 72 colného sadzobníka / item 72 of the Customs Tariff

4 – položka 76 colného sadzobníka / item 76 of the Customs Tariff

5 – položka 74 colného sadzobníka / item 74 of the Customs Tariff

6 – položky 78, 79 a 80 colného sadzobníka / items 78, 79 and 80 of the Customs Tariff

7 – položka 25 colného sadzobníka / items 25 of the Customs Tariff

Rok / Year	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Surové železo / Pig iron [kt]	3 072	2 756	2 987	3 166 r	3 255 r	3 533
Surová oceľ / Crude steel [kt]	3 835 r	3 428 r	3 569 r	3 733 r	3 989 r	4 275
Ferozliatiny / Ferroalloys [kt]	N	134	116	95	87	143
Meď / Copper [t]	55	21 626	1 432	42	61	46
Hliník / Aluminium [kt]	110	115	127	137	110	147
Cement [kt]	3 136	4 705	4 718	3 045	3 123	3 141
Vápnó / Lime [kt]	685	744	759	754	816	910
Čiernouhoľný koks / Black-coal coke [kt]	1 730	1 515	1 615	N	N	N
Benzín / Petrol [kt]	1 381	1 053	1 121	1 373	1 418	1 556
Nafta / Diesel oil [kt]	1 791	1 896	1 819	2 024	2 189	2 269
Hnojivá / Fertilizers [t]	N	N	1 039	1 331	1 385	1 269

Tab. 2 Prehľad produkcie kovov, vybraných chemických, rafinovaných a nekovových minerálnych výrobkov v SR. (Zdroj: Štatistický úrad SR, 2004; www.slovnaft.sk, www.worldsteel.org).

Tab. 2 Review on production of metals, selected chemicals, petroleum products and non-metallic mineral products in the Slovak Republic (Source: Statistical Office of the Slovak Republic 2004, www.slovnaft.sk, www.worldsteel.org)

Odvetvie ťažby / Mining branch	1997	1998	1999	2000	2001 r	2002 r	2003
Hnedé uhlie a lignit / Brown coal & lignite	9 123	8 864	8 044	7 451	6 922	6 511	4 890
Ropa / Crude oil	498	551	349	248	304	241	234
Zemný plyn / Natural gas	335	308	286	144	154	181	163
Rudy / Ores	1 692	1 522	1 373	1 327	1 358	789	710
Magnezit / Magnesite	2 068	2 063	2 143	2 009	2 039	1 971	1 803
Soľ / Salt	110	81	80	90	96	84	81
Vápenec / Limestone	585	554	523	480	363	393	315
Stavebný kameň / Crushed stone	1 523	1 421	1 258	1 173	1 133	1 234	1 167
Štrkopiesky / Gravel sands	729	828	683	489	544	545	610
Tehliarske suroviny / Brick clays	119	124	102	99	83	71	76
Ostatné / Other	354	457	385	386	443	349	316
Spolu / Total	17 136	16 773	15 226	13 896	13 439	12 369	10 365

Tab. 3 Prehľad zamestnanosti v banskom priemysle v Slovenskej republike. (Zdroj: Výročná správa HBÚ za rok 2003).

Tab. 3 Employment in the mining industry of the Slovak Republic. (Source: Annual Report of HBÚ 2003).